

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA TRGOVINE

za 2015. godinu

Broj: 03-15/16

Sarajevo, juni 2016. godine

I. NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) Federalnog ministarstva trgovine na dan 31. decembar 2015. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog ministarstva trgovine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog ministarstva trgovine je odgovorno i za poslovanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske informacije i transakcije, po svim bitnim pitanjima, u skladu sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Nisu poduzete aktivnosti ni tokom 2015. godine, na realizaciji „Strategije ekonomskog razvoja“ u okviru koje je i Projekat „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“, kako bi se opravdala izvršena ulaganja u prethodnom periodu (tačke 5.2 i 6. Izvještaja).**
- 2. Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH nije implementiran u cijelosti, niti se još uvijek mogu izmjeriti efekti**

primjene istog uprkos potpisanom Protokolu o korištenju podataka iz Informatičnog sistema nadzora i kontrole prometa naftnih derivata (tačka 5.1. Izvještaja).

- 3. Izbor dobavljača za nabavku goriva i kancelarijskog materijala, osiguranje vozila i održavanje računске opreme nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH (tačka 10. Izvještaja).**

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Federalnog ministarstva trgovine, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog ministarstva trgovine u toku 2015. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 13.06.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalno ministarstvo trgovine (u daljem tekstu Ministarstvo) formirano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, («Sl. novine FBiH», broj 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06, 52/09 i 48/11). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: trgovinu, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i privredne politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom. Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i njegovim izmjenama i dopunama, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost.

Sredstva za rad Ministarstva osiguravaju se u Budžetu FBiH, kojim je odobreno 35 uposlenih. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, sistematizovana su radna mjesta za 42 izvršioca, a bilo je uposleno 34 zaposlena.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Ante Starčevića bb.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2015. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje u skladu važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije sa prekidima, u periodu od novembra 2015. godine do aprila 2016. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja subjekta revizije za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima.

Ministarstvo nije postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo nadležne institucije o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2014. godinu.

U Izvještaju za 2015. godinu su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. U vezi realizacije preporuka datih u reviziji za prethodnu godinu, predmetnom revizijom utvrđeno je:

Ministarstvo je **postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- Provjeru Informacijskog sistema po pitanju generiranja grešaka.
- Planiranje rashoda i izdataka za obavljanje aktivnosti iz djelatnosti Ministarstva u realnom iznosu u skladu sa članom 15. Zakona o budžetima u Federaciji BiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija.
- Poboljšanje funkcionisanja sistema internih kontrola.
- Obračun službenih putovanja, obračun i isplata putnih troškova.

- Uvid u dokumentaciju vezanu za izdatke održavanja vozila, preispitivanje opravdanost istih i poduzimanje aktivnosti u cilju otklanjanja istih.

Ministarstvo je **djelimično postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- Implementaciju „Pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH“.
- Korištenje podataka iz informacionog sistema kontrole prometa nafte i naftnih derivata.
- Preispitivanje opravdanost do sada uloženi sredstava u „Strategiju ekonomskog razvoja FBiH“ i strategiju „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u Federaciji BiH“.
- Razmatranje mogućnost nastavka rada na Akcionom planu Strategije Razvoja trgovine i domaćeg tržišta.

Ministarstvo **nije postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- Izmjene Pravilnika o internim kontrolama u dijelu definisanja svih kontrolnih aktivnosti u svim Sektorima ministarstva, utvrđivanje rizika za iste, kao i vršenje nadzora nad provođenjem pisanih internih kontrolnih postupaka.
- Neprovođenje određenih postupka nabavki koji su propisani Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

Preporuke za koje **nismo izvršili ocjenu postupanja** odnose se na:

- U 2015. godini određenih projekata („Market monitor“) nije bilo.
- Pitanje osiguranja vozila i kasko osiguranja za naknadu štete.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

S tim u vezi izvršili smo analizu uspostavljenog sistema internih kontrola, procesa kojeg provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u: djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja i usklađenosti važećih zakona i propisa. Uzimajući u obzir navedeno naša obaveza je bila da se uvjerimo šta od navedenih kontrolnih mehanizama je u upotrebi u Ministarstvu.

Ministarstvo je usvojilo određeni broj internih akata i procedura u cilju poboljšanja sistema internih kontrola, koji su u najvećoj mjeri poštivani, u što smo se uvjerali tokom provođenja revizije.

Provedenom revizijom smo se uvjerali da odgovorni u Ministarstvu dijelom pristupaju implementaciji preporuka, koje su date u prethodnoj reviziji. Pravilnikom o internoj kontroli su dati opisi procesa za odobravanja troškova, planiranje, donošenje i izvršenje budžeta, način vršenja računovodstvene i finansijske kontrole i aktivnosti kontrole javnih nabavki. Uvidom u isti utvrđeno je da nisu obuhvaćene kontrolne aktivnosti koje se odnose na poslove u: Sektoru za vanjsku trgovinu, Sektoru za unutrašnju trgovinu, cijene, analizu i razvoj tržišta i Službi za zaštitu potrošača. Takođe nije izvršena procjena rizika i utvrđene mjere za sprečavanje neželjenih dešavanja, te nadzor i monitoring, ali su pokrenute aktivnosti na izmjeni Pravilnika, koje nisu okončane do završetka revizije. Provedenom revizijom utvrdili smo **propuste u sistemu internih kontrola** kod blagovremenom provođenju javnih nabavki. Nadležni u Ministarstvu trebaju nastaviti i dalje aktivnosti u cilju podizanja sistema internih kontrola na veći nivo.

INTERNA REVIZIJA

Internu reviziju Ministarstva u skladu sa kriterijima iz Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika provodi Federalno ministarstvo finansija, koje je u toku 2015. godine izvršilo reviziju segmenata poslovanja za period januar-septembar, a ista se odnosila na izbor dobavljača za usluge održavanja računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH i postupanje u skladu sa članom 3. stav 7. Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela

osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe prilikom utvrđivanja broja članova radnih tijela i savjeta za praćenje cijena kao o naknade i načina isplate za članove istih. Po izvršenoj reviziji date su preporuke i prema obrazloženjima nadležnih u toku je realizacija istih.

U toku revizije prezentirana je Izjava o fiskalnoj odgovornosti od 16.03.2016. godine za budžetsku 2015. godine i aktuelni ministar za preostali period 2015. godine, koje su urađene i dostavljene u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine i članom 2. i 6. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti („Službene novine Federacije BiH“ broj 34/14).

Izvršiti izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o internim kontrolama u dijelu definisanja svih kontrolnih aktivnosti u svim Sektorima ministarstva i procjene rizika za iste, kao i vršenja kontrole i nadzora nad provođenjem internih kontrolnih postupaka i procedura.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog ministarstva trgovine

5.1 Implementacija „Pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH“

Prema Informaciji od 17.06.2015. godine koja se odnosi na implementaciju projekta „Informacioni sistem za nadzor i kontrolu prometa naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji BiH“, navedeno je da je uspostavljeno studioznije i kvalitetnije praćenje, kontrola i analiziranje tržišta maloprodaje u Federaciji BiH omogućeno, donošenjem odgovarajućeg normativnog okvira. Pravilnikom o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH (u daljem tekstu Pravilnik), regulisano je da privredni subjekti, odnosno vlasnici benzinskih pumpi, dostavljaju pisane izjave kojima se potvrđuje da je na konkretnoj benzinskoj pumpi ugrađena mjerna oprema. Prema navedenoj Informaciji od ukupno 633 benzinske pumpe u FBiH u sistem za nadzor (NKPD) bilo je uvezano 625. Svakog ponedjeljka, Ministarstvo dostavlja Federalnoj upravi za inspeksijske poslove dopis sa spiskovima benzinskih pumpi koje treba provjeriti i utvrditi činjenično stanje, zbog određenih nedostataka i neurednosti u slanju AMN i XML podataka, ali od navedene inspekcije nema povratnih informacija.

Ovu Informaciju Ministarstvo je uputilo Vladi FBiH i istom je **jasno naglašeno da potpisnici protokola i dalje informacioni sistem ne koriste u dovoljnoj mjeri niti se pravovremeno i valjano razmjenjuju potrebne informacije, kako bi se u konačnici utvrdili efekti korištenja podataka iz istog.** Vlada FBiH je 09.07.2015.godine usvojila informaciju i zadužila potpisnike Protokola da u roku od 30 dana Ministarstvu dostave informaciju o efektima korištenja navedenog informacionog sistema. Većina korisnika Protokola je dostavila odgovor, ali bez podataka o mjerljivim efektima korištenja sistema, tako da nije sačinjena niti prezentirana zbirna informacija o navedenom. Primjera radi navodimo povratnu informaciju Uprave za inidirektno oporezivanje gdje navode da je „evidentan rast prihoda u odnosu na isti period prošle godine, kao i da jačanje sistema razmjene podataka između institucija ima pozitivan efekat u sprečavanju eventualnih prevara vezanih za naftu i naftne derivate, kao i sve druge robe. Stoga u narednom periodu Uprava planira tražiti veći broj korisničkih naloga, što će implicirati veću upotrebu informacionog sistema NKPD, što bi za duži period moglo uticati na prikaz finansijskog efekta primjene iste.“ Ili Informacija Poreske uprave gdje se navode uočeni nedostaci u postupku nadzora, a odnose se na neslaganje podataka u izvještajima šefa smjene na benzinskim pumpama i podataka dobivenih mjerenjem sonde, zatim nepostojanje izvještaja šefa smjene i izvještaja po sondi, ili da podaci po ulaznim i izlaznim količinama (vrijednostima) sadržani u komparativnim izvještajima za određeni period ne odgovaraju podacima sadržanim u pojedinačnim izvještajima pojedinih pumpi (AMN i XML), tako da su podaci o ulaznim i izlaznim količinama goriva, u izvještajima šefa smjene u nekom slučajevima za nekoliko stotina hiljada litara goriva veći od količina goriva izmjerenih putem sonde. Ovo posebno naglašavamo da je implementacija Projekta završena je u julu 2010. godine i za implementaciju istog je utrošeno (368.452 KM softver i 87.934 KM hardver). U daljem razvoju Projekta zbog kontinuiranog rasta broja uvezanih pumpnih stanica i povećanja urednosti dostavljanja izvještaja bilo je potrebno osigurati i dodatnu hardversku opremu. Iz navedenog

razloga u 2013. godini, odobreno je dodatnih 58.332 KM. Prema podacima sa Informatičnog sistema, već u 2013. godini na sistem za evidentiranje i praćenje kontrole naftnih derivata u FBiH trebale su biti uvezane sve benzinske pumpne stanice, što prema naprijed navedenom nije učinjeno. Kada je u pitanju održavanje računskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u FBiH 01.09.2015.godine Ministarstvo je zaključilo Anex br.1, kojim je od datuma zaključivanja istog mjesečni paušal za održavanje smanjen sa 5.482 KM na 4.111, 25 KM. Na ime održavanja sistema u 2015. godini utrošeno je 72.404.KM.

Ministarstvo je 09.11.2015. godine uputilo zahtijev svim kantonalnim poreznim upravama da izvrše „Kontrola benzinskih pumpi na terenu“, obzirom da je pregledom izvještaja u sistemu za praćenje naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama, utvrđeno dosta nedostataka i neurednosti u slanju AMN i XML podataka. Dostavljeni su spiskovi benzinskih pumpnih stanica koje se trebaju provjeriti na licu mjesta, kako bi se utvrdilo činjenično stanje.

Navedeno ukazuje da potpisani Protokol kojim su definisana međusobna prava i obaveze pri korištenju podataka iz baze Informatičnog sistema ne funkcioniše na propisani način, jer po evidencijama Ministarstva mali je broj ulazaka u sistem, te se može konstatovati da se isti ne koristi efikasno. Po obrazloženju nadležnih i uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da nije zadovoljavajući obim i brzina dostavljanja povratnih informacija o korištenju podataka iz sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnih derivata od strane potpisnika Protokola. Ministarstvo je u više navrata obavještavalo potpisnike i insistiralo na dostavljanju informacija izvršenim kontrolama sa podacima o finansijskim efektima inspeksijskog nadzora, ali isti nisu postupili u skladu sa potpisanim Protokolom.

U skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima, poduzeti aktivnosti kako bi se u potpunosti implementirao „Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH“ i da svi potpisnici Protokola koriste podatke i informacije u skladu sa istim u cilju otkrivanja i onemogućavanja sive ekonomije i eventualnih zloupotreba u vezi neprikazivanja stvarnog stanja prometa naftnih derivata.

5.2 Aktivnosti vezane za projekte iz djelokruga rada Ministarstva

Za „Strategiju ekonomskog razvoja FBiH“ kao nositelja aktivnosti i koordinatora izrade cjelovitog dokumenta Odlukom Vlade FBiH određeno je ovo Ministarstvo. Krajem 2010. godine, Ministarstvo je sačinilo Informaciju o izradi „Strategije ekonomskog razvoja u FBiH“, koju je Vlada FBiH usvojila. Sastavni dio ove Strategije je i **Projekat „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“** koju je Parlament FBiH usvojio 2009. godine i za koju je Ministarstvo do sada utrošilo 417.096 KM. Vlada FBiH je 2013.godine donijela Akcioni plan za realizaciju Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ za period od 2012. do 2015. godine. **Ministarstvo je u prethodnom periodu pokrenulo aktivnosti da se za poslove koordinacije na izradi navedene Strategije odredi Federalni zavod za programiranje razvoja. Od donošenja Odluke Vlade FBiH o izradi navedene Strategije kao i usvajanja navedenog projekta i Akcionog plana proteklo je više godina, a da ista još uvijek ista nije završena, što dovodi u pitanje svrhu i opravdanost do sada utrošenih sredstava.**

U toku 2015.godine, na inicijativu Ministarstva Vlada FBiH je donijela Odluku o izmjeni Odluke o odobravanju izrade Strategije ekonomskog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine kojom se dio koji se odnosi da je „koordinator u izradi cjelovitog dokumenta Strategije je Federalno ministarstvo trgovine“ briše. Razlog za donošenje navedene izmjene je u činjenici da Federalno ministarstvo trgovine nema odgovarajuću kadrovsku strukturu koja bi mogla odgovoriti složenosti i obimnosti dokumenta Strategija ekonomskog razvoja FBiH, kao i osigurati sistemski pristup prilikom realizacije usmjerenih projekata koji čine navedenu Strategiju.

Sa svim institucijama koje su bile nadležne za izradu Strategiju ekonomskog razvoja FBiH izvršiti analizu do sada uloženi sredstva i po istom poduzeti potrebne aktivnosti.

Prije pokretanja programa iz domena rada Ministarstva uraditi analize očekivane koristi i efekata primjene istog.

6. Budžet i izvještavanje

Budžetom Federacije BiH za 2015. godinu koji je donio Parlament Federacije BiH Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 1.426.910 KM, nakon čega je isti Izmjenama i dopunom Budžeta FBiH smanjen na iznos od 1.380.366 KM.

Iz sredstva Tekuće rezerve, na zahtjev Ministarstva, a na osnovu Odluke Vlade FBiH od 10.02.2015. godine Ministarstvu je odobreno 24.000 KM u svrhu socijalnog zbrinjavanja radnika „Feroelektra“ dd Sarajevo. Izdvajanja sredstava sa pozicije Tekuće rezerva Vlade FBiH izvršeno je u vrijeme važenja Odluke o privremenom finansiranju FBiH za period januar – mart 2015. Navedeni iznos sredstava, bez obzira što je Ministarstvo zahtijevalo, nije uključeno u Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2015. godinu, tako da isto faktički predstavlja prekoračenje Budžeta na poziciji Tekućih transfera.

Godišnji finansijski izvještaj o izvršenju budžeta Ministarstva za period od 01.01. do 31.12.2015. godine, Ministarstvo je sačinilo u skladu sa odredbama važećih zakonskih propisa i isti dostavilo nadležnim institucijama.

7. Izvršenje budžeta

7.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju budžeta za 2015. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2015. godini, iskazani su u iznosu od 1.319.024 KM, što je u odnosu na odobreni budžet od 1.380.366 KM, manje za 61.342 KM.

Pregled izvršenja rashoda budžeta za 2015. godinu dat je u tabeli Pregled rashoda i izdataka budžeta u prilogu Izvještaji.

7.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 990.659 KM. Naknade troškova uposlenih realizirane su u iznosu od 102.276 KM. U strukturi ovih naknada značajan iznos predstavlja isplata otpremnina za odlazak u penziju u visini od 10.100 KM.

Nakon izvršenih testiranja tokom revizije uvjerali smo se da se obračun plaća vršio na osnovu validnih dokumenata (rješenja, evidencija, osnovice za obračun), da su se za bolovanja preko 42 dana sačinjavali zahtjevi za refundaciju sredstava, da je ispravno knjigovodstveno iskazano potraživanje po ovom osnovu i da su se zahtjevi po istom podnosili blagovremeno. Također smo se uvjerali da je izvršeno ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2015. godinu i da se obračun i isplate naknade koje nemaju karakter plaća vršile u skladu sa zakonskim i ostalim propisima koji reguliraju ovu oblast.

7.1.2 Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iznose 226.929 KM i značajno su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 328.399 KM. U okviru ovih izdataka najznačajniji su: putni troškovi 22.606 KM, komunikacije i komunalne usluge 34.530 KM, materijal i sitan inventar 15.709 KM, usluge prevoza i goriva 14.757 KM, tekuće održavanje 17.974 KM, ugovorene i druge posebne usluge u 115.307 KM (najveći izdaci za hardverske troškove 72.404 KM i izdaci za rad komisija 18.855 KM).

U okviru izdataka za rad komisija isplaćeno je 6.407 KM (neto) za članove Radne grupe za pokretanje postupka finansijske konsolidacije privrednih društava i Savjeta za praćenje cijena. Radna grupa za pokretanje postupka finansijske konsolidacije privrednih društava prema Rješenju o imenovanju, broji 6 članova, što nije u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, kojom je propisano da broj članova radnog tijela/komisije ne može biti veći od 5.

Visina naknade članovima Savjeta za praćenje cijena utvrđena je Rješenjem o visini i načinu isplate naknade za članove Savjeta za praćenje cijena na osnovu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade Federacije BiH i rukovoditelja federalnih organa

državne službe. Stupanjem na snagu navedene Uredbe, navedeno Rješenje treba uskladiti sa istom. Ostatak naknada za rad komisija odnosi se za naknade članovima popisnih komisija i komisija za provođenje javnih nabavki.

Bez obzira što su se naknade uglavnom isplaćivale u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, članovi komisija su uposlenici Ministarstva, skrećemo pažnju da je u postupku revizije utvrđeno da obračun i isplata naknada, članovima komisija nije imao tretman plaće kako je to propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak. Naime naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažiranje izvan redovnog radnog vremena na poslovima koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovitog radnog vremena smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stavka 2. tačka 3. Zakona o porezu na dohodak i oporezuju se na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i člana 6.a. Zakona o doprinosima i člana 2. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. U skladu sa navedenim oporezuju se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažiranje u raznim komisijama.

Preispitati opravdanost formiranja i plaćanja naknada komisijama, koje se finansiraju iz budžeta i za koje članovi, uposlenici Ministarstva, ostvaruju pravo na naknadu, u cilju ukidanja istih, a obračun pripadajućih poreza i doprinosa na naknade za rad u komisijama vršiti u skladu sa važećim zakonskim i ostalim važećim propisima.

7.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi su realizirani u iznosu od 94.000 KM (tekući transferi pojedincima 70.000 KM, neprofitnim organizacijama 24.000 KM), što je više od planiranog za 24.000 KM (dato obrazloženje u tački 6. Budžet i izvještavanje).

Raspodjela Tekućih transfere pojedincima izvršena je na osnovu Odluka Vlade FBiH od 22.05.2015. godine o usvajanju Programa utroška sredstava „Tekući transferi neprofitnim organizacijama-potpoma udruženjima potrošača“ i Javnog poziva za raspodjelu istih kojim su utvrđeni, ciljevi, pravo učešća, sadržaj prijave za podršku i prijave prijedloga projekta, kriteriji, finansiranje, opravdani troškovi, nadzor nad utroškom, dostavljanje, rokovi, objava rezultata, pravo prigovora. Za potporu radu i jačanju kapaciteta udruga potrošača kroz sufinansiranje režijskih troškova u 2015. godini sredstva su odobrena za pet korisnika, u iznosu od 30.000 KM i za realizaciju projekta na temu „Informiranje i savjetovanje potrošača o temeljnim potrošačkim pravima i zaštiti ekonomskih interesa potrošača“ u iznosu od 40.000 KM za 6 korisnika. Odlukom je regulisano da su korisnici sredstava obavezani su da u roku 15 dana po završetku finansijske godine Ministarstvu dostave izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. Sa udruženjima potrošača su zaključeni ugovori o odobrenim sredstvima po tekućim transferima.

Vlada je Zaključkom od 14.01.2016. godine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva trgovine o učinku podrške udruženjima potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2014. godini.

Dostavljeno je šest izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, koja su dodijeljena.

7.1.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Kapitalna ulaganja su realizirana u iznosu od 7.436 KM i odnose se na nabavku opreme.

U strukturi nabavke opreme najveći iznos čini nabavka računarske opreme 4.414 KM i oprema za prenos podataka 2.279 KM.

8. Javne nabavke

Ministarstvo je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama donijelo Pravilnik o postupku direktnog sporazuma za nabavku roba, usluga i radova.

Sačinjen je Plan nabavke roba i usluga u kojem je navedeno da će eventualne dopune istog biti izvršene do kraja godine u skladu sa iskazanim potrebama i raspoloživim sredstvima. Prezentirana je Odluka od

10.04.2015. godine o nabavci roba i usluga za 2015. godinu u kojoj je specificiran predmet nabavke, procijenjena vrijednost, pozicija troška, vrsta postupka, okvirni datum pokretanja postupka.

Komisija je sačinila Izvještaj 31.12.2015. godine o radu za provedbu postupka za javne nabavke u kojem je navedeno da je u periodu od 26.11.2015. do 30.12.2015. godine provela postupke javne nabavke kako slijedi: metodom direktnog sporazuma (usluge kolektivnog osiguranja uposlenih, usluge osiguranja putničkih motornih vozila, nabavka računarske opreme), metoda o provođenju postupka dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II. dio B Zakona o javnim nabavkama (nabavka hotelskih i ugostiteljskih usluga za održavanje Okruglog stola).

Za nabavke goriva, uredskog materijala, osiguranje vozila, održavanje računarske opreme i nabavku antivirusnog programa u ukupnom iznosu od 54.486 KM u 2015.godini nisu opće provedeni postupci sukladno Zakonu o javnim nabavka, već su iste vršene po ugovorima zaključenim iz prethodnim godinama, koji su istekli.

U skladu sa naprijed navedenim dato je obrazloženje u kojem se navodi da Stalna komisija za javne nabavke Federalnog ministarstva trgovine imenovana rješenjima od 10.05.2012. godine, 24.07.2013. godine i 13.03.2014. godine nije bila u mogućnosti provesti postupak javnih nabavki roba i usluga za 2015. godinu za: usluge održavanja, servisiranja i opravke putničkih vozila, nabavku kancelarijskog materijala i sitnog inventara i nabavku goriva zbog razloga što je Prijedlog Plana potreba nabavke za 2015. godinu i Odluku o usvajanju Prijedloga Plana od 29.01.2015. godine ministar nije prihvatio iz razloga što u istom nije planirana nabavka jednog putničkog motornog vozila i prodaja starog putničkog vozila.

Potrebno je da Ministarstvo za tekuću godinu pravovremeno pokrene postupke nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i ostalim važećim propisima.

9. Sudski sporovi

Prema izvještaju nadležne službe, protiv Ministarstva postoje sudske presude u iznosu od 251.644 KM i sudskih troškova 18.544 KM. Sve presude su iz radnih odnosa od strane zaposlenika.

10. Komentar

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo trgovine, očitovalo se Dopisom broj: 01-14-797/16 od 10.06.2016. godine na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2015. godinu. U navedenom Očitovanju su data obrazloženja na date preporuke. Za dio preporuka je navedeno da su iste implementirane, ili će biti implementirane u narednom periodu. Obzirom da navedena obrazloženja ne osporavaju, nego samo detaljnije obrazlažu nalaze revizije, ista nisu u konačnici uticala na naše preporuke i dato mišljenje.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:

Fuad Velić, dipl. oec.

Član tima:

Vedran Zovko, dipl. oec.

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2015. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. Izvršiti izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o internim kontrolama u dijelu definisanja svih kontrolnih aktivnosti u svim Sektorima ministarstva i procjene rizika za iste, kao i vršenja kontrole i nadzora nad provođenjem internih kontrolnih postupaka i procedura.*
- 2. U skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima, poduzeti aktivnosti kako bi se u potpunosti implementirao „Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u FBiH“ i da svi potpisnici Protokola koriste podatke i informacije u skladu sa istim u cilju otkrivanja i onemogućavanja sive ekonomije i eventualnih zloupotreba u vezi neprikazivanja stvarnog stanja prometa naftnih derivata.*
- 3. Sa svim institucijama koje su bile nadležne za izradu Strategiju ekonomskog razvoja FBiH izvršiti analizu do sada uloženi sredstva i po istom poduzeti potrebne aktivnosti.*
- 4. Prije pokretanja programa iz domena rada Ministarstva uraditi analize očekivane koristi i efekata primjene istog.*
- 5. Preispitati opravdanost formiranja i plaćanja naknada komisijama, koje se finansiraju iz budžeta i za koje članovi, uposlenici Ministarstva, ostvaruju pravo na naknadu, u cilju ukidanja istih, a obračun pripadajućih poreza i doprinosa na naknade za rad u komisijama vršiti u skladu sa važećim zakonskim i ostalim važećim propisima.*
- 6. Potrebno je da Ministarstvo za tekuću godinu pravovremeno pokrene postupke nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i ostalim važećim propisima.*

IV. PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu

Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo trgovine					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat (4/2)x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5+6)	1.372.366	1.486.678	1.311.588	-60.778	95,57
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	944.725	979.458	905.877	-38.848	95,89
Bruto plaće i naknade	830.209	892.676	803.601	-26.608	96,80
Naknade troškova zaposlenih	114.516	86.782	102.276	-12.240	89,31
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	87.171	103.821	84.782	-2.389	97,26
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	270.470	328.399	226.929	-43.541	83,90
Putni troškovi	31.000	25.075	22.606	-8.394	72,92
Izdaci za energiju	-	-	-	-	-
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	39.000	38.162	34.530	-4.470	88,54
Nabavka materijala i sitnog inventara	19.700	18.165	15.709	-3.991	79,74
Izdaci za usluge prevoza i goriva	23.770	26.763	14.757	-9.013	62,08
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	-	-
Izdaci za tekuće održavanje	19.000	67.719	17.974	-1.026	94,60
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	10.000	7.134	6.046	-3.954	60,46
Ugovorene i druge posebne usluge	128.000	145.381	115.307	-12.693	90,08
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	70.000	75.000	94.000	24.000	134,29
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
Tekući transferi pojedincima	-	-	-	-	-
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	70.000	75.000	70.000	-	100,00
Subvencije javnim preduzećima	-	-	24.000	24.000	-
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	-	-	-	-	-
5. Kapitalni transferi	-	-	-	-	-
6. Izdaci za kamate	-	-	-	-	-
IZDACI					
B. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.000	5.132	7.436	-564	92,95
Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	8.000	5.132	7.436	-564	92,95
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
C. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0		
D. Izdaci za otplate dugova	0	0	0		
UKUPNI RASHODI I IZDACI (A+B+C+D):	1.380.366	1.491.810	1.319.024	-61.342	95,56

Rukovodstvo je Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2015. godinu odobrilo dana 19.02.2016. godine.

Ministar

Zlatan Vujanović

2. Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo trgovine			
Opis	31.12.2014	31.12.2015	Procenat (3/2)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	216.566	202.660	93,58
1.Gotovina i plemeniti metali	1.819	2.101	115,50
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	135	360	266,67
4.Kratkoročni plasmani	78.075	78.075	100,00
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	136.537	122.124	89,44
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11)	218.524	122.238	55,91
9. Stalna sredstva	891.181	906.617	101,73
10.Ispravka vrijednosti	672.657	784.379	116,64
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	218.524	122.238	55,91
UKUPNO AKTIVA (A+B):	435.090	324.898	74,72

II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	142.095	128.189	74,71
19.Kratkoročne tekuće obaveze	54.845	50.354	90,23
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	87.250	77.835	89,23
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja			
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29)	292.995	196.709	67,12
28.Izvori stalnih sredstava	218.524	122.238	55,91
29.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	74.471	74.471	100,00
UKUPNO PASIVA (C+D+E):	435.090	324.898	74,72

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 19.02.2016. godine

Ministar

Zlatan Vujanović